

klo 9.30

Nimihuuto

Päätösvaltaisuus

Puhemiesneuvoston ehdotus 3 eduskunnan työjärjestyksen
muuttamisesta

- I käsittely jatkuu.

Asiantuntijoiden kuuleminen:

- Vanhempi eduskuntas sihteeri Keijo Koivukangas

Päätetään jatkokäsittelystä.

HE 85 laeiksi sairausvakuutuslain ja eräiden siihen liittyvien
lakien väliaikaisesta muuttamisesta Asiantuntijoiden kuuleminen:

- Hallitusneuvos Marita Liljeström

Sosiaali- ja terveysministeriö

- Hallitusneuvos Tuulikki Haikarainen

Sosiaali- ja terveysministeriö

- Nuorempi hallitussihteeri Pekka Humalto Sosiaali- ja
terveysministeriö

- Lainsäädäntöjohtaja Matti Niemivuo

Oikeusministeriö

- Lainsäädäntöneuvos Heikki Karapuu

Oikeusministeriö

- Professori Mikael Hiden

- Professori Antero Jyränki

HE 86 laiksi lapsilisälain 1 a §:n väliaikaisesta muuttamisesta

Asiantuntijoiden kuuleminen:

- Vt. ylitarkastaja Kari Ilmonen

Sosiaali- ja terveysministeriö

- Lainsäädäntöjohtaja Matti Niemivuo

Oikeusministeriö

- Lainsäädäntöneuvos Heikki Karapuu

Oikeusministeriö

- Professori Mikael Hidén

- Professori Antero Jyränki

2

HE 72 laeiksi opintotukilain muuttamisesta ja rajoituksesta
oikeuteen saada aikuisopintorahaa - I käsittely jatkuu.

Päätetään jatkokäsittelystä.

Muut mahdolliset asiat

Seuraava kokous on tiistaina 9.6.1992 klo 9.00. Kokouksen

päätäminen

Porustuslakivaliokunta 8.6.1992 kello 9.30.

HE 8) /92 vp laiksi läpsiliselain 1 a 5:n väliaikaisesta muuttamisesta ja HE 81) /92 vp laeiksi sairausvakuutuslain ja eräiden siihen liittyvien lakien väliaikaisesta muuttamisesta.

Olen käsittänyt niin, että perustuslakivaliokunta on halunnut tässä kuulla asiantuntijoita ennen kaikkea esityksiin sisältyvien säästölakien suhteesta VJ 66 a §:n säännökseen.

Olin valiokunnassa kuultavana 4.6.1992 aikuisopintorahaa koskevan lakiehdotuksen yhteydessä VJ 66 a §:n merkityksestä. Toistamatta tuolloin esittämäni muutoin, kiinnitän aluksi huomiota pariin yleiseen näkökohtaan.

VJ 66 a 5:n säännökseen sisältyvä lepäämäänjättämiskielto koskee vain lakeja, jotka koskevat "valtion menojen säästämistä" eivätkä sisällä "säännöksiä muusta kuin menojen vähentämisestä tai lykkäämisestä taikka niidon Säännös estää uittamasta toimenpunoista". lepää-

määnjättämiskaellon piiriin säästämiseen kuulumattomia aineksia.

Se ei toisaalta estä sisällyttämästä lepäämäänjättämiskaellon piirissä säädettävään lakiin sellaisia menettelysäännöksiä, esim. maksujen toimeenpanoon liittyvien kriteerien määrittely säännöksiä ja maksuihin liittyviä toimeenpanosäännöksiä, joiden voidaan katsoa välittömästi liittyvän menojen säästämisen käy tarinoiiseen toimeenpanemiseen. Tämä toimeenpaneminen ei toisaalta voi nähdäkseni sisältää mitään merkittäviä organisatorisia uusia toimivaltajär-

järjestelyjä eikä

järjestelyjen kannalta tarkasteluna c^j*^m nr josta ly jen tuomista lainsäädäntöön . Tämän perustuslain säännöksessä olevan rajoituksen ei ehkä voida ehdottomasti katsoa estävän sitä, että varsinaisesti säästön aikaansaava lainmuutos ja siihen liittyvä Inxxxx osin. menettelyä koskeva lainmuutos olisivat eri sfääreissä. Vain hyvin erikoi-

sosia tilan teossa voinee käytännössä kuitenkin alla perusteltavissa sellainen väite, että säästön toteuttavasta laista erillinen lainmuutos kuitenkin liittyisi siihen niin läheisesti, että sekin kuuluisi tästä syystä VJ 66 a i:ssä tarkoitettun lepäämäänjättämiskiellon piiriin.

VJ 66 a §:n mielenkiintoisin ja lainsäätämiskäytännössä merkittäv in kysymys on kuitenkin, mitä tarkoittaa säännöksen 3 momentissa oleva edellytys, jonka Mukaan kyseessä ei voi olla laki, "joka heikentää toimeentulon lakisääteistä perusturvaa".

Säännöksen säätämiseen johtaneen hallituksen esityksen (HE 321/90 vp)

perusteluissa on lueteltu etuuksia

,x3»xfcMX±KcoaxKMgMuaxMi«Mkx«x»

Lkuetteloc

joihin puutunifcaa lupaamaan juttämiskeilto ax nai: in koskee j a 7 ?äx*ia>

on vielä hiukan lisätty asiasta annetussa perustuslakivaliokunn

mietinnössä (prvm 16/90 vp) t Kuten vi ime viikolla esittämässäni

\esi ttömisen'['

lausunnossa toteisin, en katso näiden

etusluetteloidenTkuitenkai

^/merkitsevän sitä, että "Kyseessä olisi etuus etuudelta erikseen

tapahtuva etuuden vähentämisen tarkastelu ja siihen ehkä

liitetty ehdoton etuuden heikentämiskiello. Katson lakitekstissä

käytetyn ilmauksen "perustoimeentulo" pikemminkin osoittavan

tietyn perustavaksi katsotun elintason turvaamista siltä osin tai

sellaisena kuin se on laintasoisten järjestelyjen muodostaman

kokonaisuuden nojalla. Kyseessä siis olisi se, mihin

hallituksen esityksen perusteluissakin viitataan kun siellä tode

taan, että t oir. ieen tuolon perus tur vai la tässo tarkoitetaan

"vain sitä osaa sosiaaliturvasta, jolla pyri tään takaamaan

yksilön toimeentuloile välttämätön elintaso^ . VJ 66 a J:n KBXX

3 moment in muka i ne n lepäämään jättämismahdol l is uus ei t

ämär, mukaisesti ole insitutionaalista suojaa siaää mielessä^.että

siinä suojattaisiin jonkin konkreettisen tukijärjestelyn pysyvyyt

sellaisenaan, vaan tukijärjestelyn tilalla voidaan kehittää

toisenlainen tukijärjestely. Perustuslain säännös ei tässä x*ent

nähdäkseni anna ~~ripulin~~ tukea myöskään seilloiselle ajatukselle,

Vkonkreottinen\

että juuri se etuusjärjestelyn /taso, joka oli voimassa silloin
k
kaikessa konkreettisuudessaan kun VJ
66 a 5 tuli voimaan, olisi/perustuslaissa tarkoitettu ,
toimeentulon lakisääteijfen perusturva/" Kysymys ojt^tuJgj_gr j
este ly j en kokonaisuuden kautta turvattavasta toimeentulon
tasosta, ja ("mikä tämän tason pitää olla , jotta se (bäyttäisi
asetetun vaatimuksen "toimeentulon , , » perusturva^ joudutaan'
arvioinaan ja ratfahjj^naan yhteiskunnan kulloistenkin käsitysten
pohjalta.

Lapsiläisälain muutoksessa ehdotetaan kfeKaxxxxx korotettuna
maksettavan lapsilisän tai oikeastaan ko. korotuksen poistamista
1.7,1992 jälkeen syntyviltä lapsilta./ Esityksen perustelujen
mukaan korotuksen sisältämä tuki on pitkälti korvautunut pienten
lasten vanhemmilie kohdennu tul la jbusen hoidon tukeni sei la .
Haitituksen mielestä korotetalla lapsilisällä ei nykytasollaan ole
vaikutusta pienten lasten perheiden toimeentuloile täyttämättömää
elintasaan. t.hkä tnn«x korotuksen tuoma lisätuki ei ole aivan
merkityksetön, jos vaikka ajatella on yksinhuoltajaa, joka odottaa
kflkxaxxa heinäkuussa syntyviä kaksosia» Olis^r silti tappuvamen
yhtymään hallituksen esittänään lopputulokseen t j onka mukaan
tämä laki t joka jättää varsinaisen lapsilisän ennalleen, ei
tässä nerki se kajomnista ko. perheiden toimeentulolle
välttämättömään elintasaan.

Toisessa hallituksen esityksessä esitetään sairausvakuutus
laki in ja eräihin siihen liittyviin lakeihin muutoksia, joiden
sisältönä on valtion menojen ;»ö«st»; vähentämistä tarkoituksessa
muuttaa sairausvakuutuksen ja siihen liittyen kuntoutusrahan
määräytystä korottaa vakuutetun omavastuuosuutta
lääkekustannuksista, pidentää sairausvakuutuslain nukuison
päivärahan sekä kuntoutusrahan omavastuu-aikaa kahdella vuorokaudella
ja nuuttaa eräitä lääkkeiden
myyntiä koskevia säännöksiä.

